

Diccionari *toki pona* - català

a *cri* oh, ah, uf, bé, oi, au (expressió d'emoció)
akesi *n* bèstia repugnant, anfibí, llangardaix
ala no | *a* cap | *n* res, negació, zero | *cri* no!
ale, ali (les dues variants s'accepten) *n* tot, la vida, l'univers | *a* tots, total, completa
anpa *n* sota, baix, part de sota, terra | *a* de sota, inferior, baixa
ante *n* diferència | *a* altra, diferent | *cont* altrament, d'altra manera | *utr* canviar, transformar
anu *conj* o
awen *vntr* restar, esperar, durar | *utr* guardar | *a* restant, sobrant, que dura
e *div* indica que segueix el complement directe
en *conj* i (usada per ajuntar noms)
ijo *n* cosa, afer, quelcom, objecte | *a* de quelcom | *utr* convertir en objecte
ike *a* dolent, asquerós, equivocat, maliciós, massa complicat, (figuratiu) malalt | *cri* merda! | *n* negativitat, desgràcia, malícia | *utr* empitjorar | *vntr* ser asquerós
ilo *n* eina, màquina
insa *n* interior, món interior, centre, ventre | *a* interior
jaki *a* brut, vomitiu | *n* brutícia, polució, brossa | *utr* embrutar, fer polució | *cri* ecs!
jan *n* home, persona, ens, algú | *a* humà, personal, d'algú | *utr* personificar, humanitzar
jelo *a* groc, verd clar
jo *utr* tenir, contenir, tenir agafat | *n* possessió | *kama* rebre, prendre, aconseguir
kala *n* peix, animal marí
kalama *n* so, soroll, veu | *vntr* sonar, fer soroll, dringar | *utr* fer sonar, tocar (instrument)
kama *vntr* venir, esdevenir, aparèixer, arribar, succeir, convertir-se, començar | *n* event, acte, casualitat, arribada, començament | *a* vinent, futur | *utr* fer venir.
kasi *n* planta, fulla (de planta), herba, arbre, fusta
ken *vntr* poder, ser capaç, tenir dret | *n* poder, capacitat, dret | *utr* fer possible, donar dret, permetre | *cont* potser
kepeken *utr* utilitzar | *prep* mitjançant
kili *n* fruita, fong, verdura
kin *a* també, fins i tot (accentua les paraules anteriors a ella)
kiwen *a* dura, sòlida, de pedra, metàl·lica | *n* cosa dura, pedra, metall, mineral, argila
ko *n* substància semisòlida o tova, per ex: pasta, crema, goma
kon *n* aire, vent, olor, ànima | *a* aeri, de gas
kule *n* color, pintura | *a* de color,

multicolor | *utr* colorejar, pintar
kute *utr* escoltar, sentir (per orelles) | *a* audible, escoltable
kulupu *n* grup, comunitat, societat, empresa, poble | *a* comú, públic, social
la *div* (entre l'adverbi de contexte o expressió, i la frase)
lape *n* son, dormir, descans | *vntr* dormir, reposar | *dorment*, *dormidera*, *reposat*
laso *a* blau, blauverdós
lawa *n* cap, ment | *a* principal, superior | *utr* governar, regnar
len *n* vestit, roba
lete *n* fred | *a* fred, gelat, sense coure | *utr* refredar
li *div* (entre algun subjecte, apart de **mi** i **sina**, i el seu verb; també s'usa per introduir un nou verb pel mateix subjecte)
lili *a* petit, jove, una mica, curta, baixa (d'altura), poca, menys | *utr* reduir, escurçar, enpetitir
linja *n* objecte llarg, prim i flexible. Ex: cable, cabell, fil
lipu *n* objecte pla i doblegable. Ex: paper, carta, billet
loje *a* roig, vermell
lon *prep* estar en/al/sobre/a | *vntr* estar present, ser allà, ser cert, existir, estar despert
luka *n* mà, braç
lukin *utr* veure, mirar, observar, llegir | *vntr* mirar, estar atent | *a* visible, visiblement
lupa *n* forat, obertura, orifici, finestra, porta
ma *n* terra, país, terreny (exterior)
mama *n* mare, pare | *a* parental, de pare, de mare
mani *n* diners, possessió material, dòlar, capital
meli *n* femení, dona, muller, xicota, femella | *a* femení, amb propietats femenines
mi *n* jo, nosaltres | *a* meu, nostre
mije *n* home, marit, mascle | *a* d'home, masculí
moku *n* menjar, beguda | *utr* menjar, beure, empassar, consumir
moli *n* mort | *vntr* morir, ser mort | *utr* matar | *a* mort, mortal
monsi *n* esquena, darrera, cul | *a* dorsal, del darrera
mu *cri* bup! meu! muu! (crit de bèstia)
mun *n* lluna | *a* llunar
musi *n* diversió, joc, distracció, art | *a* artístic, divertit, distret, de joc | *vntr* jugar, divertir-se | *utr* divertir, distreure
mute *a* moltes, molt, forces, més | *n* quantitat, multitud | *utr* fer multitud de
nanpa *n* número | *spec* ordinal (primer, segon, etc.)
nasa *a* boig, estúpid, borratxo, estrany | *utr* fer tornar boig, fer tornar estrany
nasin *n* manera, camí, carrer, cos-

tum, pensament, sistema, mètode
nena *n* sobresortint, nas, muntanyeta, botó
ni *a* aquell, aquest
nimi *n* paraula, nom
noka *n* cama, cuixa, peu
o *div* (vocatiu o imperatiu) | *cri* eh! (per cridar l'atenció d'algú)
oko *n* ull
olin *n* amor | *a* d'amor | *utr* estimar (algú)
ona *n* ella, ell, això, ells | *a* seu, seva
open *utr* obrir, encendre
pakala *n* error, accident, catàstrofe, destrucció, dany, trencament | *utr* trencar, espatllar, ferir, danyar | *vntr* espatllar-se, trencar-se, desfer-se | *cri* merda!
pali *n* fet, treball, comportament, projecte | *a* activa, treballadora, que funciona | *utr* fer, construir, crear | *vntr* fer alguna cosa, treballar, funcionar
palisa *n* objecte llarg i principalment dur. Ex: bastó, branca
pana *utr* donar, posar, enviar, fer sortir, causar | *n* donació, enviament, intercanvi
pi *div* de, que pertany a
pilin *n* sentiments, emoció, cor | *vntr* sentir-se, trobar-se (ànim, salut) | *utr* sentir, opinar, pensar, notar, tocar, palpar
pimeja *a* negre, fosca | *n* fosc, negre | *utr* enfosquir
pini *n* final, extrem, punta | *a* final, acabat, passat, fet, anterior | *utr* acabar, tancar, apagar
pipi *n* insecte, aranya
poka *n* costat, vora | *a* propera, veïna
poki *n* contenidor, caixa, bol, tassa, got
pona *n* bondat, simpleza, positivitat | *a* bo, simple, positiu, amable, adient | *cri* bé! gràcies! magnífic! en ordre! | *utr* millorar, arreglar
sama *a* mateix, igual, similar, semblant | *prep* com, semblant a
seli *n* foc, escalfor | *a* calent, cuit | *utr* escalfar, coure
selo *n* exterior, superfície, pell, closca, forma
seme *spec* (paraula clau per demanar, per fer preguntes)
sewi *n* altitud, lloc superior | *a* superior, alt, noble, religiós, formal
sijelo *n* cos, estat físic
sike *n* rodona, cercle, roda, esfera, bola, pilota, cicle | *a* rodó, cíclic
sin *a* nou, fresc, altra, de més a més | *utr* renovar
sina *n* tu | *a* teu, teva
sinpin *n* anterior, pit, tors, cara, mur
sitelen *n* imatge, fotografia, dibuix | *utr* dibuixar, escriure
sona *n* saber, intel·ligència, sapiència, comprensió | *utr* saber, comprendre, conèixer | *vntr* saber,

comprendre | *kama* aprendre, estudiar
soweli *n* mamífer terrestre, bèstia carinyosa
suli *a* gran, alt, llarg, adult, important | *utr* engrandir, allargar | *n* grandesa
suno *n* sol, llum
supa *n* superfície horitzontal. Ex: moble, taula, cadira, sòl
suwi *n* caramel | *a* dolç, carinyós | *utr* endolcir
tan *prep* de, degut a, des de | *n* origen, raó, perquè
taso *a* només, únic, sol | *conj* però
tawa *prep* a, cap a, per a, fins a | *vntr* anar a, viatjar, moure's, marxar | *n* moviment, transport | *a* mòbil | *utr* moure
telo *n* aigua, líquid, suc | *utr* vessar, mullar, rentar amb aigua
tenpo *n* temps, període, moment, duració, situació
toki *n* idioma, xerrada, comunicat | *a* parlant, idiomàtic, comunicant | *utr* dir | *vntr* parlar, xerrar, comunicar | *cri* hola!
tomo *n* espai construït intern. Ekz: casa, habitació, construcció | *a* urbà, de casa
tu *a* dos | *n* parell, parella | *utr* doblar, dividir, tallar en dos
unpa *n* sexe, acte sexual | *a* eròtic, sexual | *utr* fer sexe amb, cardar amb | *vntr* fer sexe, cardar
uta *n* boca | *a* bucal
utala *n* conflicte, desacord, batalla, guerra, atac, disputa, violència física o verbal | *utr* picar, atacar
walo *a* blanc, clar | *n* blanc, cosa blanca, blanquesa, claretat
wan *a* un, algun | *n* unitat, element, part, peça | *utr* unir
waso *n* ocell, animal amb ales
wawa *n* energia, força, potència, vitalitat | *a* enèrgic, fort, intens, potent, cert, confiat | *utr* enfortir, vitalitzar
weka *a* llunyà, que li falta quelcom | *n* estar lluny, mancança | *utr* allunyar
wile *utr* voler, necessitar, desitjar, haver de, (sentit de futur) | *n* desig, necessitat, deure, voluntat | *a* necessari, obligatori, que fa falta

Llegenda

n Nom
a Adjectiu
utr Verb transitiu
vntr Verb intransitiu
conj Conjució
spec Paraula especial
div Divisor
cont Modificador de contexte (la)
kama Combinació amb **kama**
prep Preposició
cri Crit